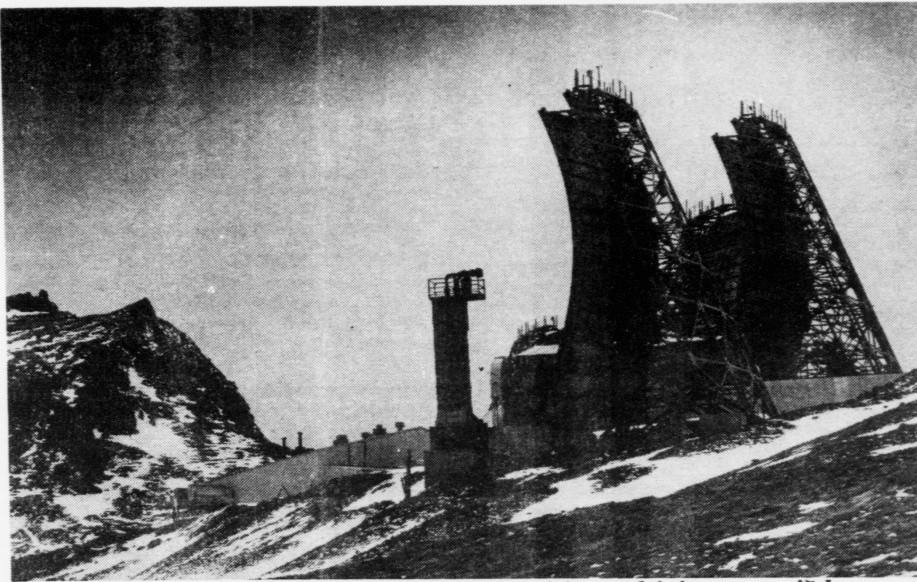

Av tí at teigarnir í hesi greinini leygardagin vórðu umbýttir prenta við hana av nýggjum í dag - í rættari ráðfylgju. Orsakað mistakið. Blaðm.

Amerikanska herstöðin á Sornfelli takast niður

Endin á kalda krígunum millum eystur og vestur hevur eisini fingið avleiðingar fyri Føroyar og hernaðarlaga virksemd her. Amerikanska radarstöðin, tað eru teir fyra stóru skermarnir á Sornfelli, (hesir hava einki við kuplarnar uppi á fjallinum at gera) varð longu stongd í mai og teir seinastu amerikonsku tekninararnir fóru stutt eftir av landinum. Men framvegis standa

bygningarnir og teir stóru skermarnir har.

Stutt frá semju

Undir vitjan síni í Føroyum herfyri nýtti amerikanski sendiharrin í Danmark, Richard B. Stone m.a. høvi til at tosa við myndugleikarnar um, nær og hvussu stöðin skal beinast burtur.

Richard Stone sigur við Sosialin, at sambært avtalu millum danska hervaldið og amerikanska

flogvápnið skulu skemarnir og øll útgerðin á hesi stöðini takast niður so skjótt til ber.

-Eg kann upplýsa so mikið, at talan bert er um vikur, so verður greitt, hvussu farast skal fram í sambandi við beina fyri hesi stöðini sigur Richard Stone.

Hann vísir á, at nú kalda kríggj er av er ikki so stórir tørvur á eini slíkari stöð, men eisini tøkniliga menningin hevur gjørt

hesa stöðina eins og tær í Íslandi og Grønlandi óútarhóskandi. Nú klára fylgisveinar uppgávurnar, sum hesar stöðir higartil hava tikið sær av.

-Onkrir smálutir eru enn at fáa greiðu á, áðrenn farið verður undir at taka stöðina niður sigur amerikanski sendiharrin. Hann sigur víðari, at amerikanska stjórnnin miðjar móti at beina fyri allari útgerð av hesum slag í Norðuratlantshavi, men

Fyrsta dagin verður farið undir fyrireikingarnar at taka niður stöðina á Sornfelli. Mynd Kalmar

hetta merkir kortini ikki, at amerikanska hernaðarlaga hjáveran í hesum partinum av heiminum fær ein enda.

Krígshóttanin er ikki av

-Sjálvandi er greitt, at krigshóttanin í dag er minni enn undan kalda krígunum, og ikki minst nú Sovjetsamveldið er farið sundur og kommunistiska hóttanin nærum er söga. Men vit mugu kortini vera á varðvaldi, tí krigshóttanin í heiminum er framvegis veruleiki. Fleiri lond hava hópin av kjarnorkuvápnunum, eitt nú Russland og Kína.

Talan verður tí als ikki um, at USA fer at avbyrgja seg hernaðarlaga frá restini av heiminum ella at minka alt sitt hernaðarlaga virksemd sigur Stone, sum vísir á, hvussu týðningarnikið tað er, at eitt nú USA hevur eina sterka hermegi, sum alla tíðina er før fyri at svara aftur krigshóttanum og avbjóðingum og sum kann leggja uppi, har tað gerst neyðugt.

Heimspoliti

Amerikanski sendiharrin er ikki samdur við teimum, sum halda, at USA fyri egnar skuld roynir at spæla heimspoliti.

-Vit ynskja ikki einsamallir at røkja hesa týðandi uppgávuna, men vit vilja gera tað saman við ST og okkara sameindu. Hóast kalda kríggj er av, so vita vit, at tað framvegis valdar figgindaskapur og hatur nógva staðni í heiminum, eitt nú í fyrrverandi Jugoslavia. Vandin fyri at kríggj í einum øki spjæða seg er tilsteðgar, og har hetta kann skaða amerikonsk og fyri tað eisini altjóða áhugamál, har mugu vit vera tilbúnir sigur hann og heldur fram:

-Vit hava leingi tryggjað friðin í heiminum og endin á kalda krígunum er bert eitt dømi um tað. Men vandin fyri kríggj er sum sagt enn stórir, og tað er greitt, at vit tryggja ikki eina friðaligan heim uttan at USA og tess sameindu hava eina hermegi tøka. Heimurin sá, hvussu gekst í Kuwait. Har var hermegi tann einasti máttin at vísa aftur hóttanini móti

heimsfriðinum.

Richard Stone heldur ikki, at USA í sínum leikluti sum "heimspoliti" hevur gjørt seg inn á ósek ella lagt landaðki hjá øðrum undir seg. -Tann einasta jorðin vit hava lagt undir okkum er til tær gravir, har okkara deyðu hermenn liggja grivnir.

Týðandi leiklut

Hann metir, at USA eisini í framtíðini hevur ein týðandi leiklut í royndunum at varðveita heimsfriðin. Endamálið er at forða fyri kríggj, ikki bert vinna, tá kríggj er byrjað, men so sanniliga eisini at fyrirbygja kríggj.

-Hetta merkir tí ikki, at vit fara at senda hermenn til øll kríggsherjað øki alla tíðina og við hesum vísir hann m.a. til stöðuna í fyrrverandi Jugoslavia.

Tá tað verður sagt, at USA bert hevði egin áhugamál at røkja, tá tað legði uppi í Kuwait, so er Richard Stone ikki samdur. Hann heldur ikki, at vesturheimurin hevði ráð til at lata alt hetta so týðandi oljuøki í hendurnar á einum einaraðisharra sum Saddam Hussein.

Men Stone krógvar á ongan hátt, at olja í Miðeystri er ein livæðrin í amerikanska samfelagnum, og tí er greitt, at tað er eisini fyri at verja amerikonsk áhugamál - fyri ikki at siga bjarga sjálvum tilverugrundarlagnum - at lagt varð uppi við hermegi.

Og tað er so heldur eingin loyna, at júst spurningurin um olju framvegis stendur sera frammaliga í huganum hjá amerikonskum polititarum og stjórnmálum. Her fer alt at verða gjørt fyri at tryggja oljuveitingina til amerikanska samfelagið. Og tað er heldur ikki uttan orsök, at amerikanarar bera ótta fyri, hvat ein dag kann henda á hesum økinum.

Richard Stone: -Nú er kreppa nógva staðni í heiminum, og tað er greitt, at vandin fyri einum ella øðrum slag av olju-blackmail er stórir. Og hetta er nakað, sum amerikanarar ikki fara at lata um seg ganga.

Tí er so umráðandi framhaldandi at gera fløgur í eina hermegi, sum kann brúkast, hvar tað skal vera ikki bert fyri at verja amerikonsk áhugamál, men áhugamálini hjá øllum tí demokratiska heiminum - og eisini fyri at sleppa heiminum undan blóðtystum einaraðisharum og harvið forða fyri at søgum um Hitler og hansara nazistaveldi endurtekur seg.

Amerikanski sendiharrin Richard B. Stone her saman við konu. Mynd Kalmar